

9. szám.

Dicsőség ma-
gasságban az
Istennek.

I. Felev.

s a földön bé-
keség a jó
akaratu embe-
reknek.
Luk. 2. 14.

KATHOLIKUS NÉPLAP.

Pest, 1856.

Februárus 27.

A két testvér.

(Beszély.)

Ott üldögél Orzsi, özvegy Bendóné asszonyom eladó leánya, a vörösre mázolt kemencze mellett, nagyon nagyon hosszukat nyújt az aranyos guzsalyra kötött szöszből azzal a cifrara esztergályozott orsóval, még ennél is hosszabb az ő gondolatja, — nem fér az meg a kis házikóban, hanem kicsuszik a szűk ablakon és meg sem áll, míg el nem éri Barna bátyám Gazsi fiát; ott azután megnyugszik, megpihen. De úgy látszik, hogy most az egyszerű még sem! — Izeg, mozog, fészkelődik azon a kis patkán, mint-ha csak gereben volna alatta. Előbb úgy neki pirosodott, mint az a fógason függő esörgös sarku pár piros esizma, most meg már olly sápadt mint a bemeszelt fal. Ujra egy nagyon hosszut nyújt, de hosszabát is sohajt, s talán az ő sohajtásának a szele okozta, hogy a fonállal megtölt orsó nagy sus-torgással a földre esett. Mäskor nem kellett volna Orzsinek az orsó után hajolni, de most kitudja merre jár az ő Gazsija? pedig csak a kertre nyíló ablakon kellene kitekintenie, s már is megláthatná, mint fujja Bendóné asszonyommal a kert sövénye mellett Gazsi a kását csak oszt meg ne égessék a

szájokat! Epen új orsót keresgetett Orzsi a kemencze-nyakon álló szakajtóban, midön édes anyja benyitja az ajtót, s a hogy orrára bigyeszté nagy üvegü papa-zemét, s előkeresgélte varró eszközeit s leult, hogy foltot vessen azon a kék esiku kiégett szakajtó kendőn, nagy félénken mel-léje sompolyodik az ő egyetlen Orszikéje, s ekkép szólítja meg.

„Anyam-asszony!”

„Mi bajod van, egyszülöttem?”

„Már én nem is bánnam, ha Gazsi elmaradna a mi házunktól.”

„Hát ugyan miért már, no.”

„Hat csak azért, mert nagyon sokat beszél már a világ. — Minapaban is hogy a kuton jártam, szemtül szemembe mondta Ficsórék Katája hogy...

„Eh leanyom: —

„Szól a világ rossz szája,

Ne hajts mindig reája!”

„Meg oszt latja, kelmed, az apja is mindig dül, ful ram, mintha én csalogatnám ide az ő fiát.

„Hát miért dülna, fülna már no?... ’szen nem haraptuk tán még el senki fiának az orrát.”

„De nem ám, mikor mégis ki tudja mit, s mit nem gondol az öreg Barna batyó.”

„Eh édes rajom! a ki gondol, nem jól gondol.”

De Boris néném! — bocsásson meg hogy én is belevágok a kigyelmetek nem épen épületes

szóváltásába — nem mindig áll az, a mit előbb mondott, mert sokszor megesik biz az, hogy a ki gondol jól is gondol. — Már teszem azt — hogy a kigyelmed házat allítsam fel például — ha akkor, mikor azt látja valaki, hogy a kigyelmed Őrszije órahosszat is elbeszélget egyes egyedül Barna Gázsival a fészter alatt a nélkül, hogy kigyelmed csak egypár szóra is megtekintené őket, mondom: ha akkor valaki valamit gondol, aligha jól nem gondol. — Már én nem bánom, ha harag is, ha nem is, de szemtül szembe is megmondom én kigyelmednek, hogy egy jóra való anya sem nézi el ujjai között az eiféléket. Ha valami mondani valója van Gázsinak, miért nem mondja meg odabent a házban, még pedig akkor, mikor kigyelmed is aleány mellett van, meg oszt világos nappal, ne mikor már minden jó jaratban lévő lélek aluszik. — Nem tudja-e kigyelmed, hogy éjjel nagyon sötét van? s hogy akkor csak a préda után sovárgó baglyok járkálnak? és hogy a kik akkor járnak könnyen megbotolhatnak, még pedig a mi több olly veszedelmesen, hogy nyaka törik a becsületnek?... hej pedig be drága kincs az a becsület! Szazzortöbbet ér az, mint a Barna Gázsiek féltetek földje, a mi után Boris néném ásítózik.... Már én ha kigyelmed volnék, sohasem veszélyeztetném biz én leányom becsületét azért a hitvány féltetek földért, hanem minden ellenmondás nélkül megegyezném abban, a mit előbb Ő r z s i mondott, tudniillik nemesak nem bánám, sőt mindent elkövetnék, hogy Gázsivalamikép elmaradna a háztól, mert hogy a nótába font közmondást is szóba ejtsem:

„Addig addig jár a korsó vizre, míg eltörök egyszer; Addig amit a leány, míg rajta veszt, s bánja ezerszer.“

És mivel — midőn ezeket mondanam — a hasonló bünbe merült Katicza is az ablakon hallgatódzott, hát egy kissé hangosabbra emeltem a szót, és úgy mondtam el azt az egypár verset:

„Kincsem, a szó meg nesértsen“

Hugomnak szól, menyem értsen.“

Nagy haragra lobbant ezért az én Boris néném, s a nélkül, hogy csak egy árva szóra is méltatna, úgy bevágta előttem az ajtót, hogy az egész ház megrazkódott ijedtében, s hogy-hogy nem esett, elég az hozzá, hogy az ajtó felett lévő vakolat egy része is a fejemre potyogott, s csak is új kalapomnak köszönhetem, hogy be nem törött a fejem. — „Szólj igazat, betörök a fejed.“

Szegény leányok! ki nem mondhatom, mint fáj a lelkem, ha reátok nézek, és elgondolom, milly hitvány portékák vagytok ti tulajdon édes anyatok előtt is! azaz ha édesnek lehetne mondani az illy romlott szívű anyákat. Becsületeteket. . . mindenteket pelengérré tesztek, csak hogy egy pár köblös földet vásárolhassanak meg rajtatok; pedig ki tudja, nem fog e majd a szégyen s gyalázat dudvája teremni az illy drága áron vásárolt, de még is vétkes módon szerzett földön?..

Oh leányok! ti szerencsétlenek. Kik illy saskörmök közé jutottatok, legyetek szemesek a ma-

gatok javáért, és ha jönnek a szelid báránybörbe öltözött farkasok, körüljárván, hogy törbe ejtsenek, ne higgyetek, oh ne higgyetek nekik, mert mézes szavaik alatt méreg lappang, melly nem a testet, de a lelket öli meg.

Most már elhagyhatjuk egy időre e házat, özvegy Bendóné asszonyom házat, — hisz ugy is bezárták előttünk az ajtót, jeléül annak, hogy nem a legkedvesebb vendégek vagyunk, — pedig Isten látja a lelkünket, se meg nem sértettünk, se meg nem szólottunk senkit, csupán csak az igazat mondtunk meg Bendóné asszonyomnak, azt meg talán csak ő is tudja, hogy a szembe történt igazmondás nem megszólás? és midőn távozzunk, kérjük Istent, ne engedje, hogy beteljesedjék e ház lakóin a szent irás emez intő szózata: „Ki szereti a vést, el fog veszni abban.“

* * *

Megint kilincsen a lezem, Barna bátyó háza ajtajának a kilincse ez. — De előbb, hogy sem bemennem, tisztességesen kapogtatok. . . és mert egy tetőtől talpig becsületes keresztény katolikus embernek a házába nyitottunk be, bizvást — a nélkül hogy gúnyosan fogadnának — beköszönhetünk: „Dicsértessék a Jézus Krisztus.“

Holmi ujmodi után kapkodó házaknál legfeljebb is egyet mosolyognának ezen régi szokásu beköszöntésen, de itt jó lélekkel azt felelték reá, hogy „Mindörökké! Amen.“ — Szép köszöntés, gyönyörű köszöntés ez, atyámfiai! azért hát csak ezután is maradjunk meg mellette, s míg mások módiasan így köszöntik egymást: „Alásszolgája, jó reggelt — jó napot — jó éjt kívánok kegyednek..“ mi akkor is követve a régi szép szokást, így köszönjünk: „Dicsértessék a Jézus Krisztus!“ —

De mit látok? Barna bátyó lábánál egy kemény zsiros kalap hever, orrából vér folyik, ősz szempillái közül könyek potyognak a markába hullott véresepek közé... Jusztinka meg köténykéjébe takarva arcát keservesen, nagyon keservesen zokog, s egész testében remeg. — Talán attól fél szegényke, hogy bátyja gonoszságáért majd őt is sujtani fogja az Isten keze, feledvén hogy:

Védi jobbod az ártatlant,

Mert igaz vagy, óh Uram!

S csak azt sujtja, ki a bünök

Tengerén alá zuhan. —

Hát amott ki pislakol keresztül a deszka-kerítésen kárörömet sugárzó szemekkel? Bendóné asszonyom, örülvén, hogy biztató szavai illy korán megtermék a gázság ohajtott gyümölesait. — E nem várt jeleneten szörnyen megilletődtem, s szorult szívvel kérdém: „mi történt itt?“

„Ne kérdezze, oh ne kérdezze, édes uram — mondá reszkető hangon a házi gazda, mialatt véres orrát, és kezeit mosogató a Jusztinka által e végből hozott nagy tál vízben — ne kérdezze... mert

szörnyen keservesen esik, hogy tulajdon fiamat kell vádolnom.“

„Hat, Gazsi volna a vétkes?“

„Ó uram, igen is ő a vétkes. — Kértem, nem használt semmit, s midőn most kissé keményebb szavakkal adtam tudtára, mikép nem tűröm azt, hogy késő éjnek idejében csatangoljon annak a rossz hirben álló Bendőnének a hazánál, hat kalapját nagy mérgesen szemem közé vágta, és...és véremet ontotta.“ —

„Szörnyü eset! s mi vitte erre az eddig olly becsületes Gazsit?“

„A rossz tanács, uram, a rossz tanács. Rég ösztönzi már az a rossz lelkü Bendőné az én fiamat arra, hogy ne hajtson az én atyai intésemre, s ime, az a gyermek, ki eddig ülőhelyemet is megsöpörte, most — az ő gonosz tanácsa után indulván — kezdet emelt tulajdon édes apja ellen. — Istenem! ki azt parancsolád a gyermeknek, hogy tisztelje apját és anyját, ne terjeszd ki büntető kezdet az e szent parancsolatot áthágó gyermekre, sem arra, ki őt e parancsolat áthágására ösztönözte! — Eszavaknál félve emelé fel könyes szemeit Barna bátyó az egekre, mintha rettegett volna, hogy már is szemébe fog tűnni az illy gonoszságot büntetlenül nem hagyható Isten keze.

„Pedig — szakítám félbe a beállott néma csendet — pedig irva vagyok... Uram.. gyulölöd mind, kik hamisságot cselekesznek, elvesztéd mind, a kik hamisságot szólnak. — A vérszopó és álnok férfit utálja az Ur. (5. zolt. 7. v)

„Bizom az Istenben — mondá szavaim által mintegy fájdalmas alomból felrezzentve Barna bátyó — bizom az Istenben, hogy nem fogja vétkül tulajdonítani nekik e cselekedetet.“

Alig hogy bevégzé a véréből kimosdott apa előbbi szavait, kopogtatnak az ajtón, s miután elmondók a bebocsájtó „szabad-ot“, belép rajta a falu polgára, s keresztényies beköszönése után értésül adja Barna bátyónak, hogy tartsa készen Gazsit az utra, mert mint husz éves legény sorozás alá esett: s így a többivel egyetemben mához egy hétre a * * verbungházhoz fog állíttatni.

E szavaknál Jusztinka feljajdult, Barna bátyó keze az asztalra hanyatlott... s alig érthetőleg rebegett: ép egy hónapja, hogy szegény áldott anyókomat a temetőbe kísértem, talán azért, hogy ne érje meg azt, mi ma velem történt?... most meg gonosz tanács által rosszra vetemedett fiamat viszik tőlem messze földre, talán azért, hogy — mit én megtenni képtelen vagyok — jóra való embert faragjanak belőle?... vagy hogy eltávolíttatva ama veszedelmes bünkelepezétől, mibe egy idő óta esett, majd a tekozló fiu példajaként, megjobbulva térjen vissza atyai házába? — Oh Uram! valóban megfoghatatlanok a te utaid. — És még is úgy érzem, mintha fájna, szörnyen nagyon fájna szívem mind ezekre... no de Atyam, legyen meg a te szent akaratod! —

Itt ismét bátorságot vettem magamnak ujra

ekkép megszólítani a fájdalmasan elmélkedő öregget: Édes Barnabátyám! ne ütődjék meg a történeteken, hisz irva vagyok: „az Atya gyermekét, kit szeret, sanyargatja“ —

„Tudom uram — válaszolá ő — oh bár engem is azért sanyargatna az Ur Isten, mert szeret, de hátha azért, mert bűnös vagyok?“

„Mindegy édes öregem, még akkor sem szabad elcsüggednie. Az aranyat a tűz, az embert a reá neheziült csapások próbálják meg... s

Boldog vagy, ha csapást békén

Túrve, Istenben remélsz,

Igy a szenvedések útján —

Hidd, az üdv honába érsz.

Hagyjuk most el néhány perczre Barnabátyót, talán jól fog esni neki egy kis magánosság? s nézzünk egy kevésé a megszilajult Gazsi után.

(Folyt. következik.)

A dósai kis pap.

Annyi gondjaim közt...

Annyi gondjaim közt néha lanthoz nyúlok,
A dalolás nékem régi szenvedélyem.
Éltemmel fogamzott, vélem jött világra,
És velem marad, míg végem el nem érem!
S végem el nem érem én itt lenn e földön,
Itt én a vándorlás esztendeit töltöm.

Kínos egy vándorlás, fárasztó egy pálya,
A mellyen énnekem járnom, küzdenem kell.
A mitől csak ember irtózik, remeg, fél:
Vivnom kell bajokkal, kül- s bellelennekkel;
Néha a jó kedv is meglátogat engem
S akkor is vig ajkkal a jó Istent zengem.

Tehetnék tán úgy is, mint sok mások tesznek:
Zenghetném az élet bájos tüneményit,
A hold szende fényét, a nyíló virágot...
Am minden mulandó, mit szemünk szemléltit;
Már ha arra hívott Isten, zengenem kell,
Valljon mit vesződjem elmuló lényekkel?

Csak az Ur önálló, örök és végetlen,
Minden tőle van, mit látok s mire lépek:
A mező virági, a fölöttem forgó
Tündöklő világok ő általa szépek;
Rőlok én szemem hát hozzá emelem fel,
S Őt, a nagy hatalmat, zengem énekemmel.

Akad olykor ember, a ki tisztaságán
Szívérzelmeimnek kétkedni merészeli!
Am, mi gondom nékem e gyanakvó népre?
Altalok jutalmam nem osonkul, nem vész el!
Én tőlök jutalmul koszorut, nem kérek:
Mert az én jutalmam — nem muló fűzérék.

Dalrok vágyok lenni, dalnoka az Unak!
Nagy e czél, tudom, de nem elérhetetlen:
Támogat kegyével, csak jót kell akarnom,
Ő, ki alkotott s ki öröködik felettem.
Hogyha vándorlásom éveit letöltöm,
Hogy zenghessem Őt fenn, zengem itt a földön.

És ilyen magasztos céltől lelkesülten,
Oda se nézek én a fitymáló szónak,
Teljesen mind egy rám nézve, ha fejemre
Koszorukat tűznek, vagy köveket szórnak:
Az hiavá nem tesz; ezek által éltem
Örök lesz, s életem, mit dalolva kértem.

Jöjj, hát lant, daloljunk hűrod minden hangja
Áldja a jó Istent ő nagy kegyelmeért;
Ha gunyolva töled a világ elfordul,
Oh ne bánd, kit áldasz, a jó Isten megért.
Jöjj lant, énekeljünk áhitattal telve,
Hangjaink az Úrnak legyenek szentelve!

Lázár.

Levelek a sziráki kurátorhoz.

VI.

Ua J. Kr. Bó d v a, 20. jan. 1856. Kedves öcsém Mihály!
Nem hallgatok biz én el, mint utolsó leveledben nagy
fennen hirdetted; hanem ha jól ide felelgettél, ám legyen,
ha lerokkoltál, elnyeltem, s amint látod újra írok. Hiszen,
ha a komasági és szomszédai szeretet nem ösztönözne is ben-
nünket arra, hogy legalább levél által tudassuk egymással
bűnköt, bajunkat, no, az örömről nem is szólok; ritkaság
már ez a mi életkorunkban, mint a négyes löher, melyre
csak véletlen bukkan az ember — ha mondom, ez nem ösz-
tönözne is, de az egykori kántor példája után valami szö-
késfélét emlegetsz; pedig ennek egész erőből ellene kell
állanom. De édes öcsém! nem oda Buda. Ha egészen a Jé-
zus igája alá adtad nyakadat, nem szabad oly hamar kitör-
ni a járomszöveget, hanem húznod kell azt kitelhetőképen.
Mert ha Jézus édesnek nem nevezné is saját igáját, ki tudja,
nem szántod-e fel munkásságod által a bűn mérges büzke s
dudvájával benőtt szívek földjét, hogy azontul a szép erköl-
csök kedves gyümöleséit teremjék? ki tudja, nem hozod-e
meg sok elesüggedt kebelnek az élető reményt, több sze-
renesétlen szenvedőnek a megnyugtató vigasztalást? nem
csepegtetsz-e szeretetet a gyermekek szívébe szülőik iránt,
és viszont nem veszed-e rá a szülőket, hogy házaikat te-
gyék Istenházává, hol jó példáikon okult gyermekeikkel egy-
boldog názáreti családot képezzenek? Velem legalább eddigi
leveleid azt hitették el, hogy Isten segedelme mellett e
tekintetben sokat tehetnél. Hogy fehér papaszememen így
látom a dolgot, róla nem tehetek; a sárga nem alkalmasos
az én szemembe. Ha még ez sem elég az emlegetett szö-
késtől visszatartóztatásodra, többet mondok: köteletfontam,
ne ijedj meg, csak lábaid számára, hogy jövőre is ehhez a
néplaphoz kössetek. Már hogy és miképen, majd meglátod
ennek-e vagy jövő levelemnek végén, megmondani előre
magam sem tudom. —

Csak képzeld: én a mult nyáron a háromi fürdőbe u-
taztam. Mintha látnám, miképen csóválod tisztességesen
kopasz fejedet, midőn ezt olvasod. Fürdő, gondoldod magad-
ban, meg főkegyházi szegény kurátor! királyi asztal meg
csésésoka! És mégis úgy van. Csak hogy mi szegények a
fürdővel épen úgy vagyunk, mint a béka- és csiga-étellel.
A gazdagoknál a fürdő mulatság, a béka és csiga nyalánk-
ság; minket egyikre is, másikra is csak a végső inség kén-
szérit. Engemet is lábaim feljuló köszvénye tett urrá, aka-
rom mondani: vitt a fürdőbe. Mert én egész életemben azt
tartottam, hogy jó Istenünk, midőn a fűbe, fába, vízbe orvosi
erőt oltott, ez által minket viszont arra kötelezett, hogy
megrongált egészségünk helyreállítására okosan használjuk
azokat. A ki betegségében megveti az orvosi szereket, há-
látlan Isten iránt, érdemetlenné teszi magát adományára; a
ki pedig azonfelül kuruzslás és babonasághoz folyamodik,
az hasonló a pogányokhoz, mert ép úgy nem találhat ezek-

ben gyógyító erőt, mint nem találtak a pogányok haszonta-
lan bálványisteneiknél segedelmet.

Hogy előlről kezdjem a dolgot, utam Miskolezon vitt
keresztül. Már csak megmondom: soha se tetszett az nekem,
hogy midőn innét a Bódva partjától ama városba utazom,
nem láthatok semmi jelt, a mi arra emlékeztetne, hogy test-
vérek, keresztények közé megyek. A város szélén keresztet
keresnek szemeim, mellyen függő Megváltóm kiterjesztette
karjait, hogy szeretettel általöljen minden hozzá téré földi
zarándokot; de hasztalan. Ott a magas dombtetőn kereszt
helyett rémitőn mereszkezik föl a kopasz akasztófa négy
oszlopával, mintha nem is egy, hanem négy ujjával fenye-
getné a gonoszságba egyre jobban elmerülő világot. Ez kel-
lemetlen érzést támasztott bennem most is; mit épen-séggel
nem enyhített meg a vendégekkel ellepett zsidó felírásu
kurta koresmából kitóduló pálinkagőz. De mit emlegetem
én rossz érzésemet, mikor eléggé tudhatná vén fejem, hogy
kurta koresma és akasztófa igen összeillő két dolog; hogy
az elsőből rövid ut vezet a másodikhoz. Csak azt csudalom,
hogy még valami furfangos csaplár azon természetes gondo-
latra nem jött, miszerint háza falára nagy kövér betűkkel
ezt iratná: „koresma az akasztófahoz.” —

Miskolezon szerenésémre egy háromi szenet hozó ko-
csist találtam, ki terhet már eladta s a szokásos fuvarbérért
fölvett szekere. Mellém, meg ne botránkozzál, egy 50—60
közt levő assonyszemély telepedett le. A városon némán dö-
cögöttünk keresztül, és csak midőn a sz. Anna templomához
érve egyszerre előtűnt a diós-győri vár négyes meztelen
tornyával, kezdett beszédhez ifjú kocsisunk. Szavai minél
pujzánabbak voltak, annál jobban vigyorgott; mellyekből
végre is azt vettem ki, hogy a mellettem ülő személy egyi-
ke azoknak, kiket az urak agg szűzeknek hínak, mi pedig
vén lyányoknak nevezünk; s ezt akarja ő sértegetni fulán-
kos szavaival. „Ugyan Erzsza néni, kérdé a többi között, e-
gészen hátra fordulva, mondja meg igazán, hányadik eszten-
dejében lesz a vén lyányból boszorkány?” — „Hó hó, kiál-
ték én, fölkelni akarva, baj van, megállj!” — A fiu megkap-
ta lovai gyeplőjét, s kérdőleg fordult felém; kihez én: Hal-
lottad-e, megszólalt a lovad.” — „Mit, megszólalt?” —
„Igen, igen; mert lehetetlen, hogy lelkes és okos állattól
eredt volna az a beszéd, mellyet most hallottam. Hiszen
Balaam számára számár volt, még is okosabban szólott.” A
fiu elérte a rá irányzott vágást, s megcsapodva lovait,
tovább ügetett. Az én szomszédném pedig egy pár könyvet
törű vén ki szeméből, így szóla zokogva: „Köszönöm, édes
bátyám! ez az első eset életemben, hogy a gunyolódók el-
len valaki pártomat fogta. Oh! szomorú a szegény lyány éle-
te, ha egyszer előhaladt esztendeiben; mi méltán panasz-
kodhatunk sorsunk ellen. Nem elég, hogy a természet mosto-
há irántunk, az emberek is azon vannak, hogy súlyosabbá
tegyék életünk terheit. Kicsiny és nagy, férfi és asszony, ha
kacszagni akar, ha gunyolódni jön kedve, örökösen minket
ránt elő. Bár ne is teremene vén lyányt soha az Isten.” —
„Hugom, felelém én neki, ne vétkézzél Isten ellen Sor-
sát közöttetek igen sok megérdemli. Mert rendszerint nem
vagytok e eszeskák, dohogók, megszólók, haragosak, kiáll-
hatatlan természetűek, mások házi békéjét felbolygatók?
Tegyetek le e csudálatos természetekről, és meglássátok,
ha rendeltetéseknek megfeleltek, a gúny lassankint tiszte-
letté fog átalváltozni. Avagy nem lehettek-e ti e földön
valóságos őrzőangyalai a emberiségnek? nem munkál-
kodhattok-e ti csak oly áldáson, mint a házi asszonyok,
sőt még inkább és a haszonlesésnek minden árnyéka nélkül?
Ti szorgalmas munkátok által szinte megtakaríthattok ne-
hány fillért; kinek a részére takarítottok meg azt? gyerme-
ketek nincs; de vannak jótékony intézetek és vannak Isten-
nek szegényei: pedig a ki ezeknek ad, Istennek ad. Vagy
magatokhoz vehettek egy szegény árvát avagy egyéb sze-
renesétlen gyermeket, kinek apja meg nem halt, s még sincs;
és anyai szeretettel nevelhetitek jó kereszténynek. Az nem
a ti testetek, nem a ti véretek; nem érezteket miatta az anyá-
nák örömét, nem támogut a férj neveltetése terheiben,

és mégis azt mivelitek, a mit a valóságos anyák. Az illető cselekedetre nagy jutalom vár mennyben; mert az Údvizítő szerint: a ki e kicsinyek közül egyet felfogad, Őtet fogadják magához. Vagy vannak testvéreitek, sógornéitok; ezek ki-mennek a mezőre, hol napi munkájok után látnak; pénzök, nines, hogy dajkát fogadjanak gyermekeik mellé, s hozzátok viszik, hogy vigyázzatok rájuk. Milyen szép alkalom ez ismét a jó cselekedetre! Aztán megbetegszik valaki házatoknál vagy valamely szegény a faluban, és nines, a ki csak felrázogtatná is a szalmavaczkot alattok; a férfiak nem arra valók, az asszonyok gyermekeikkel s házuk népével vannak elfoglalva; nem látjátok-e az isteni ujjat, mely egyenest rátok mutat, mely titeket választott ki arra, hogy viraszszatok a betegok ágyainál, főzzetek számukra egy kanál meleg leveskét, mossátok ki ruháikat, imádkozzatok velök, bátorítsátok s készítsétek el ama nagy utra, mely őket e kínos életől a másik boldogabbba vezet. Tégy édes hugom te is hasonlóképen, s meglátod, hogy tisztelni fog mindenki; vagy ha kedve kerekednék is olykor valami pajzánna gúnynyal illetni tégedet, semmi hatása sem lesz annak a te felebaráti szeretettel és isteni erővel fedezett szíveden. Amint szavaimat végeztem, a személy meredten nézett rám, mintha bajszomot vizsgálná, s ily kérdést intézett hozzám: „Bátyám uram tán pap volt valaha?” — „Nem biz én, felelém neki; nálunk pap nines; hanem hogy im negyven esztendőskorátok alatt sok ügyeshajós állapotot kellett elintéznem, azért tudok egypár jó szóval szolgálni, melyet a ki még követett, nem hallottam, hogy valaha kárát vallotta volna.”

Ilyen és hasonló szóváltás között haladtunk előre. Kivesolt utunkat jobbra és balra buja rétek szegélyezték, melyek szőlővel beültetett halmok vettek körül. Diós-Győr és a fölötté emelkedő vár szüntelen szeméink előtt lebegett, rajtok túl pedig a Bükk heglánczolata vonult szakadatlan sorokban. „Fiam, nem tudnál nekem valamit mondani e várról, kérdém kocsisunkat; te gyakran jársz el mellette?” — „Mését tudnék, felelé ő, de nem mondom el, mert félek, hogy ismét kinevet bátyám uram. Hanem annyit plebános úrtól is hallottam, hogy valami Mária magyar királynénak volt kedves mulató vára, kinek Lajos nevű atyja oly hatalmas volt, hogy három tenger mosta birodalmának határát.” — „Szó a mi szó, folytattam én beszédünket, jó gusztsa volt annak a királynénak. De mennyire változik a világ! Itt, hol most megyünk, gazdag nemes urak lovagoltak valaha ágoskodó paripáikon, amaz erdőségek a vadászó országnagyok kürtjeinek harsogásával teltek el; a várban vig, eleven nép pezsgett, pompa, fény, gazdagság volt mindenütt látható. S hová lettek a hatalmas urak, kik egész országrészeknek parancsolnak? hová lett a várból a pezsgő nép, öröm, pompa, fény, gazdagság? Eltűnt mindez: a hatalmas nemesek porai rég összevegyültek az anyafölddel, a vár falai dűledeznek, udvara néma, ha csak egy vakolat vagy kődarab tompa koecezanással nem hull alá a többi közé. Szakasztott képe ez minden világi dicsőség és hatalom mulandóságának. Valóban nem is mondhatunk egyebet maradandónak, mint ránk nézve jötteinket, melyek elkísérnek bennünket Istennek örök városába; és a világra nézve anyaszentegyházunkat, melynek Krisztus által emelt épületét sem az idő mindent összeorló vasfoga meg nem emészti, sem fiainak bűnös élete, sem ellenségeinek erőködése meg nem döntheti.”

De talán sebesebben kellene haladnunk, mert soká érnünk még el utazásunk céljához.

Diós-Győrön a völgy összeszorul; a szőlődombokat erdős hegység váltja fel, az átlátszó vizű Szinva patak az ut mellé vonul, egyik körül a másikra esőrögvé, zajongva, mintha mulatni akarná az utasokat s azt mondaná a bele nézőnek: A rest tő vize megposhad, ihatatlan, kigyók, békák, vérszopó nádalyok tanyájává válik én minél több fűvenyen szűrődöm keresztül, minél több szirtdarabzúzza össze hajjaimat: annál tisztább s az emberek használatára annál alkalmasabb vagyok. Ugyan nem látod-e édes Mihályom, mennyire hasonlít ehhez életünk

élete? A kit közülünk a szerencse felkap, a kinek napjai a jóélet, kényelem, boldogság között folynak le, annak keblébe rendszerintbe fészkel magát a világ rendetlen szeretete, mely, ne tagadjuk, legtermékenyebb szülő anyja a vétkek mérges fergének; ellenben, a kit a sanyaru csapások innen is, onnan is sujtanak, a kinek a világ csak a szenvedés, inség, fájdalom keserű poharával szolgál, a kinek rövid élte napjai a bajokali szakadatlan küzködés közt folynak le, az könnyen kibontakozik a földi vágyakból, s a szenvedések tüzeben gyarlóságainak salakjától megtisztulván, alkalmassá válik az Isten országára. — Szinte elmélyedtem ezen gondolatokba, midőn hirtelen tompa zúgás hatott füleimbe. Dezkavágó-malom okozta ezt, mely, nem tudom, az én koporsóm részére dolgozott e épen akkor, vagy a tiedre. A mint a papiros-malom mellett elhaladva, balra kanyarodtunk, egy roppant kőszál bukkant szeméink elé, mintha csak utunkat akarná elzárni. Kétszerte magasabb lehet a tő tornyotoknál, oldalai rémitően meredekék, s hogy az alatta átutazni szándékozó még inkább elrettenjen, felső oldalán egy nagy repedés nyiladozik, hogy legalább is fele részének millió mázsányi terhével rogtón az utra alászakadjon. „Látja-e bátyám uram a szirtesúcsot azt a fakeresztet? kérde tolem ifju kocsisunk; azt egy bátor molnár állította fel oda. Boldogult édes apámtól hallottam, hogy midőn egykor onnan a Tisza mellékéről a jászok vagy kik épülő templomjokhoz vasart jöttek a Hámorba, nem mertek e szirt alatt átmenni, hanem rudat fordítva, üresen tértek vissza szekereikkel.” Igaz-e, a mit a fiu mondott, nem tudom; a dózsai tisztelendő kispap ur megtudakozhatná. Ha igaznak találja, mondja meg nekik, hogy máskor ne csak a leomlással fenyegető szirtdarabokat nézzék, hanem emeljék föl szeméiket a magasba, oda a keresztet, hitünk és váltáságunknak e jeléhez, reménységünk e biztos horgonyához, az isteni véghetetlen szeretetnek ezen oltárához; emeljék föl oda ne csak testi, hanem kiváltképen lelki szeméiket, és biztosan, félelem és habozás nélkül fognak alatta keresztül haladni.

Hanem mécesem már az olajból, én meg a papirosból fogytam ki. No, de egy hét nem a világ; akkor édes Mihályom újra felkeres levelem. Addig pedig boldog új évet s az új évben bő isteni áldást kíván rád és egész házadra szerető szomszédod és komád

Pályinkás Kovács Mihály
bódvai kurátor.

Katholikus hitelet.

I.

Szegvár, Januárius 27-én 1856. Ha soraim alá irt nevemre tekint mintha látnám, mint eszattaja levelemet íróasztala mellé, nem sokat várva baljóslatu nevenemtől, s ha még hozzá őszintén be is vallom: hogy iskolába jártam akkor, ha tolhoz nyultam a paczkázás kijárt — ekkor legalább is hinni fogja, mit én rég tudok: hogy t. i. az irás nem mesterségem. *)

Azonban ez egyszer könnyen végzünk, mert helyettem ténylek fognak hangosan szólani. Hol is kezdjem? vissza pilantsak-e magyar városunk multjára, s az elporladt őszöket sirjaikból beszéltessem? nyugodjatok! — Vagy lerajzoljam kies vidékünket, tölgy koszoruzta bérezeinket, a zavaros Sárviz és szöke Duna ölelte virányainkat; téli álmát aluszassa a természet, hadd nyugodjék ez is! — Nemes borágunk tüzes nedvét pedig már csak azért sem emlitem, mert erről Garaynk szólott ékesen. **)

Mást akarok mondani, mitől szinte lángra gyúl minden jobb kebel; hiteletünk körrajzait akarom K. Néplapunk

*) Erről, sem a kedves bevezetés, sem az igen is csinos kézonús s ha meg nem győzött volna, ha az író önmaga be nem vallja. Szerk.

**) Nyugodjék ő is békében, míg porai fölött a hálás utókor viraszt. Szerk.

olvasóinak bemutatni, a mi ugyan elég tökéletlen leendő, mert a k. szeretet nem kérkedő, s még mellette nevémmel is meggyül hajom, azért is csak olyasmik elősorolására szorítkozhatom, mik bár rejtve történtek, de fényességök szem-betűnővé tette őket.

Ha ugyan volt-e már szerkesztő ur Szegzárdon? Kételkedem — pedig ha e vidékre hozná a szerencse s bennünket meglátogatna, megtisztelnék illő tisztelettel, s gondját is viselnék a legjobban, de ezen kül utifáradalmiért megjutalmazná szellemi élvezete: midőn meglátná a mi, Magyarországára szóló, szép templomunkat, — s meghallaná vasár- és ünnepnapokon népünknek messze nevezetes szép énekét; örömmel telnék meg szíve, sőt bátran mondom, s el is hiheti szerkesztő ur, könyek gyöngyöznék arczát hallatára: szent buzgalomtól hevülve mint olvad egygyé három-négyezer hang teremtnőknek dicséretet zengeni; e valóban túlvilági élv megraz bármilly gyökeres szívet is. Hát ha még elmondanám, miből most keveset ide jegyzek, t. i. —

Hogy népünk szereti is szép templomát, szívdójtát benne leróni nemesak vasár- de köznapokon is oly számmal jelenik meg, hogy az átvonuló idegen fogadott ünnepet gyamit. Pedig bizony nehéz idők repültek át rajtunk. Az 1848-iki vihar sok fejlődő bimbót s ékes virágot letarolt, ugy hiszem eleget mondok azzal: hogy városunk Tolna megyének akkor is székhelye volt! — de sikerül, Isten után, a lankadni nem tudó válvetett erőnek minden. A magyar, minden bántás nélkül a más ajkuak irányában legyen mondva, a magyar vallásos! vallási érzelmeit egy időre hűhideg s közönyös példák elnémíthatják, de meggyújtja ismét hitének kioltott világát, s forró vágygyal öleli szívéhez legdrágább kincsét, mi őt Istenéhez fűzi, hitét. — Tapasztaltam ezt e helyt, tapasztalták mások is.

De hogy tárgyamra térjek, hitéletünk örvendés-jelenségeitl tényeket sorolok elő, meggyőzőket arról: mikép egészségesnek kell a fának lenni, melly ily gyümölcsöt terem.

Először kell említenem: hogy e város 1805-ben elkészült egyszerű templomához kézi s igás munkával szívesen járult — remek festését filléreim eszközölte — gazdag választéku ékes ruhákkal székesegyházhoz illőleg ellátta. Már előbb 1750-ben sz. János és Pál vértanuk tiszteletére kápolnát épített, mellyhez 1804-ben kórház és tébolyda csatoltatott. 1757-ben a sz. Szűz tiszteletére szőlőhegyei közt regényes helyen szinte nagyobb szerű kápolnát épített, hol a hegycsúcs mai napig az egész nyári hónapok alatt ajtatos éneketől viszhangoznak a helybéli s vidéki nép ezreinek. Kedves helye ez népünknek, mellyről százan beszélnek száz kegyelmi tényt, s nincs egy is, ki innét vigasz nélkül távozott volna. Azért előzőnli áldozatképeivel e kegyhelyet, s ajtatoságának emelésére 1850-ben kalváriát három kereszt, s tízennégy, szinte kőből faragott s jól aranyozott statió oszloppal csatolt mellé, mik hatezer forintba kerültek a Pestről leszálltáson kívül. Van e mellett még egy kalvaria, s negyven, alapítványnyal ellátott, kereszt s kisebb kápolna határunkban, a Sz. Háromság faragott kövekből készített rendes szobrán kívül; mind ezeket népünk, egyesült erővel fillérekkel létesíté; tiszteletes ugyan ennek nyolcezerzernyi száma, de szültején kívül semmije — terményei pedig két év óta indultak hálásh lendületnek. Mellőzve a régieket, miknek egészséges színezete kétségenteli; egy rövid közt, a lefolyt hat évet tekintem.

Mellyről igaz lélekkel örvendve mondhatom: hogy a vallásosság emelkedőben van. Avagy nem tanu-e erről a zsufozásig ajtatoskodókkal telt templom, kik az oltári áldozat végeztével sem oszlanak szét, hanem epedve várják az ige-hírnököknek szavait; megható e sokaságnak csupán látása is az új-törvény Sionából, a hitigazságainak oktató székéből, nincs is földi jutalom, miért a szónok abbéli édes érzését — hogy e néptől fáradott — feleserélné. Es hogy e nép nem csupán hallgatója, de teljesítője is a törvénynek,

az adventben kezdett s Sz. Háromság vasárnapig soha meg nem fogyatkozó vezeklők nagy száma bizonyítja. Maga a husvéti gyónók száma ötezerhez közel, vagy felül van. Föl- említem azt is, hogy a lefolyt évben született 335 közül törvénytelen volt 6; s a meghalt 405 közül szentség nélkül, övétkével, egy sem mult ki.

Azonkívül, hogy itt az utonjáró szállást talál, s az éhezőkben mindenki tehettségéhez képest a szűkölködő Jezust táplálni iparkodik, az ő földi házának díszítésére következők adományoztattak: a szentségtartóra jó izléssel készült szép és értékes kosszoruk — egy becsesen kivarrott csengő huzó — több oltárterítő — több darab fontos viasz — két remekül himzett violaszín bársonybóli oltárvánkos — a templomhoz csatolt oldalkápolna kifestése s új oltárképpeli szervezésére 300 ft.; misemondó ruhákra 450 ft. — ugyan e czélra 50 ft.; két hullának a templom sírboltjában ideiglenes nyughelyért 1000 ft. — A szeplőtlenül fogantott Szűz Gratzból hozott szobrárért 107 ft. 30 kr. Örökös szent misékre 1750 ft. továbbá: a kórháznak adományoztatott egy pamlag, hat szék és egy asztallal, egy játszó óra és négy darab jeles olajfestvényű szent kép, ugyan csak a kórházi kápolnában világításul az örök világosság előtt alapítványképp 500 ft.; két darab selyemmel himzett oltárpárna, egyházi használatra fordítandó négy darab nehéz selyem női ruha. A város által 2500 fital alapított kórházi ágyot nem is említem, ugy több adományt, és az elősoroltam jöttek jámbor adakozóknak neveit, mert ugy akarják, elhallgatom; nemes szívek szép tetteit följegyezve olvasandják földi ébredések után az élet könyvében.

Nem hallgathatom azonban el a kórház ügyét szokott erélyességével felkaroló nagyságos megye főnökünk Nagy Lajos ur, azon emberbaráti szép tettét, mikép általa kórházunk javára rendezett, sorsokkal párosított táncvizgalm 1166 ft tiszta jövedékével emített intézetünket gazdagítani kegyeskedett. Ugy szinte a szegzárdi járás és szolgabírórság részéről e czélra csupán a lefolyt évben kézbesített 1128 ftot. Fizesse meg táruadságukat a kegyes ég.

Hálára kötelez nt. szerkesztő ur, ha csekély szavam helyett a jó czélra oly szívesen adakozó Sz.-István társulatot egyik gyűlésében fölkérendi: miszerint felesleges példányából kórházunknak (mellynek mult évben 384 szünetdő szellére volt) néhányat megküldve, egy — idővel fejlődő vallásos könyvtárnak alapját ekkép letenni kegyeskednék. Ennek kiáltó korszerűségét mi, kik a kórodát ismerjük, bizonyítjuk; mert látjuk és tudjuk, hogy az ide szorult betegek nagy része nem csupán testileg beteg.

Záradékol a főnebbiekhöz járul Istenben boldogult ns. Hrabovszky Alexandra kisasszony, s szinte elhunyt édes anyjának ama nevezetes végakarata, mellyel összes birtokát (mintegy kilenczeven ezer pengő ft. értékű) egy — a külvároson építendő templomra végrendeletileg hagyományozta. Lelkők nyugalmáért pedig, örökös sz. misékre 2500 ft. rendeltek. Adjon az Ur örök nyugalmat nekik.

Öszintén bevallom azonban azt is, hogy ezek mellett, miknek csupán meggondolása is olly kimondhatatlanul jól esik a jobb kebelnek; — vannak olyasmik is, mik felett elbűsul lelünk, de hisz ki látott, ha még szebb volna is, buzát gyom és konkoly nélkül?

Volna még egyéb mondani valóm is, de nem szaporítok több szavat, ugy is hosszúra terjedt soraimmal.

Bal Kéz.)

II

Kapuzsina, (Kalocsai megye) jan. 21. Ma szenteltetett fel templomunkban azon keresztut, mellyet egyik buzgó lakosunk Guzsiván Josef készítettett. A keresztény

*) Ha már a Bal-Kéztől ily talpra esett, nem csak egyes tényeket, hanem az egész község hitkeresési állapotát rajzoló ezékk került ki, mit várhatunk még, ha majd jobb kezebe szorítandja a tollat? Azonban akár mely kezed irassanak is ilyenmü közlések, mi azt nem kerüjük, hanem „Deo gratias“ mondva, mindenkor akárkitől örömet fogadjuk.

Szerk.

embernek minden vigasztalása a sz. kereszt. Jézus szenvedése minden boldogságunknak alapja. Azért ohajt a keresztény szív minél többször találkozni azon tárgyakkal, melyek Jézus szenvedésére emlékeztetnek. A keresztut pedig erre legalkalmasabb. Csak végig kell nézni azon 14 képet, melyek Jézus szenvedését ábrázolják — azokon a szenvedésnek különbözőféle részeit láthatjuk. Meg volt ez nekünk magyarázva ma a felszentelés, vagy megáldás közben, mely az új képekre adatott. Hála Istennek, hogy vannak még jó lelkű polgárok, kik az Isten dicsőségére is készek adakozni. Engedjen az Isten a földön is sok örömet az illy jó keresztényeknek és bő váltáságot Jézus szenvedéséből.

III

Kalocsa, febr. 6. A farsang eltűnt. A böjt itt van. Ne féljünk, mert a böjt után Husvét következik: a testi szenvedéseket örök boldogság váltja föl. Nálunk mint mást is az Oltári-szentség ki van téve a farsangi napokon. Hála Istennek, sokan látogatták az Úr Jézust az Oltári-szentségben. Ugy látszik, hogy megértették a vasárnap mondott sz. beszédet, melyet ft. Kovács J. kanonok ur épülsünkre tartott; s engedtek a fölhívásnak, mely szerint Jézusnak köztünk mulatását viszont szeretettel illik hálálnunk. Addig, míg az Oltári-szentség iránt él a hit, van buzgóság a hűvekben. Míg Jézust szeretjük, egymást sem hagyjuk el. Addig él a remény, táplálják a szeretet. Adjon Isten sok imádót az Oltári-szentségnek.

Különfélék.

Pest. Ferdinand Császár Ő Felsége ezüst meynyegzője febr. 26. fog megünnepeltetni. A jóságos Isten terjeszse tovább is övé és áldó kezeit a felséges Pár felett, kiket a történelem s a köz-zere et már éltökben a „jóságos“ czimmel ruházott fel.

Bécs. Austria hű népeinek, így ir a bécsi hivatalos lap, oka van buzgó imával a mindenható Istenhez egy esemény szerencsés kimeneteleért könyörögni, mely mind a felséges dynastiara, mind Habsburg áldott királyi pálczája alatt egyesült országokra nézve, a legörömdusabb reményeknek, egy új szép záloga leend. — Millio szív a tág császári birodalomban, hozzászokva a felséges császári Ház sorsát önmagáénak érezni, — vidor megindultsággal azon benső ohajtásban fog találkozni, hogy Ő Felségét, a legkegyesebb Császárnét és Urn őt Isten kegyelme védje, s azon háborítlan egészségben megtartsa, melynek Ő Felsége jelenleg örvend.

A dynastikus érzelmű magyar nemzet, mely királyainak, fejedelmeinek sorsában, búban és örömben, mindenkori fiúi kegyelettel osztozott, s hírében s nagyságában s nemzeti erejében mindig akkor emelkedett, midőn nemzet a trónnal, ez Istentől rendelt védpajzsával legszorosabban egyesült, — országos részvétellel s osztatlan örömmel veendő a felséges uralkodó Házat illető ezen örvendetes jelentést. Mi pedig, kiket nemcsak önkeblünk hűségese érzelmek, hanem szent hivatásunk föladata is ösztönöz, minden alkalommal ápolni azon kegyeletet, mely a nemzetet a Felséges Uralkodó Háza iránt lelkesíti, a „Magyar Sajtó“nak e buzgó szavait csendes imáinkal kísérve, olvasóinkat általán és egyesén arra hívjuk föl, hogy imáinkat a miénkkel egyesítsék. —

Megjelent „Az 1855. Augustus 13. austriai Concordatum fölvilágosítása. — Németből fordítva és a Concordatum deák és magyar hivatalos szövegével. Pest, 1856. Kiadja Heckenast Gusztáv.“ — Ha valamely munkát szerzőnek lehet mondani, úgy bizonyára ez, mely azon nagy tekintélynél fogva, mellytől az eredeti német szöveg származott, s azon sugallattól fogva, mellyből írottak lenni

látszik, legképesebb és alkalmasabb a felháborodott kedélyek lecsillapítására, a ferde eszmék megigazítására, a rossz akaratú magyarázatok elnémitására, egy szóval, nemcsak az egyház és kormány, hanem az egyház és egyes hívei közt is, azon áldásos békének és bizalomnak helyreállítására, melyet a világ nem adhat. — Legyen elég e dicsőretea szorgalommal kezelt munkának bevezetéséből néhány sort ide iktatni: „A Concordatum birodalmunk történetében korszakot képező esemény. Megkötésén egyiránt örvend a császár és a pápa, mint az olly sok évi felszeg viszony után a közmegelegedés helyreállításán. — Méltán örvend a császár, mert e ténye egy nagyszerű igazságtétel, mely nevét még a késő unokák szemében is dicsőséggel koronázzandja, mint Constantin és Nagy-Károly nevei maig is fénylenek az évkönyvek lapjain az egyházért végbevett tetteikért, miket nagyságuk lényegesen alapul. És méltán örvend a pápa, mert az új alapokon a katolikus Auszriában egy szebb jövő fölvirágzását remélheti. Mit VI. Pius egy nagy és faramalmas uton elérni sikertelenül törekvők, azt IX. Pius az ég kegyétől nyeré. Mint hajdan Habsburgi Rudolf igazság, bölcsesség s erő által dult állapotából menté meg a német birodalmat: aként menté meg Rudolf egy nemes sarja birodalmát szorult helyzetéből. — s bölcsesség s erélyvel viendi keresztül, mit imígyen kezdett.“ — A derék kiadónak ki olly ügyesen tudja az irodalom szükségait kielégíteni, az olvasó közönség ohajtásait kitalálni, vállalatához szerencsét kívánunk.

Megjelent: „Jézus a világ Üdvözítője hét böjtü beszédben. Fejtegette Bacskó Imre budakeszi plebános. Pesten 1856. Nyomatott Trattner-Károlyinál.“ — A több egyházi jogi kérdések fejtegetéséről jól ismert szerző, magasztos tárgyát azon tudományos modorban kezeli, melyben főnebb említett, s a „Regilio“ olvasói által élvezett fejtegetések irvák; meleg kebellet és erős meggyőződéssel előnkbe állítván Jézust, mint Istent és embert, azután megmutatván: hogy tanítása, világosság; tettei ut; malasztja, támasz; szenvedése, kapu; halála, kulcs lett nekünk az örök életre.

Augsburg. Schlessler A. S. ipar és irodalmi műteremében, a ft. austriai papság részére újévi ajándékul, a mult hónapban emlékpénz jelent meg, az ő szentsége XI. Pius pápa, és ő cs. k. Fölsége I. Ferencz József közt létrejött, és mult év aug. 18-án Bécsben aláirt egyezmény örök emlékére. —

Lapunk mult évi számaiban alkalmunk volt szólni a francia irlalmas szüzek áldásdús működéséről a keleti francia sereg kórházaiban, Mintegy mellékképül adjuk most az alább következő tudósítást, egy orosz irlalmas szüze leveléből, ki több társnőivel szinte Krimiba ment, sebesült földieit gyámolítására.

Sebastopol, majusban. Alig mult el néhány nap hogy irtam, és ime most csaknem husz oldalt tudnék összeírni az egy kedd szerdai éjszakáról. Mit mindent írhatnak én neked! de hogyan és minő szavakkal?! Istenem milly irtoztató a háboru! Milly természetelleni kegyetlenség! Het-főn éjszakára csapatjaink parancsot kaptak új várkokat ásni és az ágyutelepeket fölállítani. Egész éjjel készen álltunk, de az éj szerencsésen mult el, és a keddi nap csendes volt és zavartalan. Este ismét várakozásban voltunk; a padlóra sorban szőrszékákat raktunk; kis asztalokat helyeztünk el, rajtok papirost, tollakat, tentát, gyertyákat. Egy nagyobb asztal készen állt megrakva tépettel, kötökkel, kis stearingyertyákkal s gyógyszerekkel. A szoba egyik szegletében nagy vödör theatozásra várakozott, a más kban pedig pálinkával, borral, citromlével s ivóeszközökkel ellátott asztal volt fölállítva. Félhomály van a teremben, és különösen csend uralkodik, hasonló ahhoz, mely égi háborut szokott megelőzni. A műtéteremben vagy tizenöt sebéz jár fel salá. A tiszt és a smortitel (felvigyázó) ki és bejárnak újabb sebéseket és szolgálakat hozva magokkal. És ha a magas ablakokon vagy az ajtón kinézesz, csendes s világos éjszakába

tekintsz; a hold olly tisztán fénylik, a csillagok olly gyönyörűen ragyognak! Végre kilenez és tíz óra közt mint villám ezikázik át az ablakok hosszában, és nagyot csattan, úgy hogy az üvegtáblák rezegnek. Utána mindig sűrűbben és sűrűbben jönnek a lövések, úgy hogy az egyes lövéseket ki-venni nem lehet. Minden zúg; az 5 és 6 bástyafok lángban áll; az ellen bombái nem érik a várost. Mi ülünk és vára-kozunk, mindig ugyanazon félhomályban, körülbelül egy óra hosszáig. Ekkor jő az első hordágy, utána a második, harmadik... már elkezdődött. A gyertyák meggyújtatnak, a hordárok be és kiszaladnak: néhány percz, — és a szoba tele van emberekkel; a palló sebesültekkel van berakva — mindenütt láрма, jajgatás. S minő láрма! minő jajgatás! Mintha pokol volna körülöttünk. A jajgatás miatt nem hal- lani az agyuk robaját. Ez ordít, a másik meg kiáltozik: sza- badítsatok meg! szabadítsatok meg! Az egyik észreveszi az asztalon a pálinkát és esedezik: légy jó anyám és adj egy korty pálinkát. — A sebesültek minden irányban kiáltanak az orvosokhoz: uram, ne kimozzon annyira! És én magam járok kelek a hordágyak közt, és utasításokat osztok: ezt vigyék a Gustszinski házba (ez a reményvesztett sebe- sülték kórháza), ezt meg a Nikolaievi-ba, emezt tegyék le ide, stb. Tiszteket is hoznak. A műtőterem tele van se- besültekkel; de a műtétről szó sincs. Csakadna az ég elég i- dőt, hogy mindnyáját bekötözhetnék; mi apuczkák mind el vagyunk foglalva. Most egy tisztet hoznak be — areza egé- szen vérrrel van elborítva — én mosom őt — azalatt ő ki- huzza pénztárczáját és borraalót ad a hordároknak. Ezt sokától láttam. A padlón térdelék s világítok a sebészek; a tiszt golyót kapott mellébe; én dereka alá eszűtatom ke- zemet, hogy lássam, valljon keresztül van-e löve; gondolhat- od, mint uszik véreben. De elég, borzadály fogna el, ha mind leírnam azon fájdalmakat, miknek azon éjszaka tanuja valék. — Végre hajnalodni kezd; a lövöldözés szűnik. — A kórház mellett kis kert terül el, gondold csak, ez is tele volt sebesültekkel. Pálinkát vettem és kiszaladtam a kertbe — a leggyönyörűbb napkelet volt — és a madarak vig eszevegése mellett, virágzó akáczfak árnyában vagy 30 sebesültet láték elterülve a pázsiton — nagyobb részt már meghalva. Uram Istenem! milly ellentét e bájos kikeleti reggelen! Két sebas- topoli lakos segítségével bevitetém ezeket is a kórházba. — A sebészek nyugodni mentek, mások váltják fel őket. Hét óraker a műtétek ismét megkezdettek és egész kettőig tar- tottak. Öt órától 8-ig újra dolguk volt a sebészeknek. 9-kor haza mentem. Az ágyuzás azonban még mindig tartott reg- gel felé igen irtóztató volt. Felkelék tehát 6-kor és 7 óra- kor már ott valék a kórházban. Ez éjjel mintegy 100 sebesül- tet hoztak. Ekkor kaptam meg leveledet és a nyálábot, mellyet küldöttél, s kibontván azt, a küldött vászonból té- petet készítettem. Ebédemet hozták. Minden csendes. Hála Istennek! ma nyugodt napunk lesz. Azonban az ajtó nyílik és egymásután hozzák a — sebesülteket. Mit jelent ez? ho- gyan, mikor kaptál sebet? Még a múlt éjszaka, s azóta ott feküdtünk a esataterén; a fegyverszünet csak most jött létre. Képzeld magadnak e borzasztóságot! kétszer huszonnégy óráig feküdték vérökben; néhány könyörületes franczia a- dott nekik vizet és kenyeret. Megmostuk, bekötöttük sebei- ket és adtunk nekik enni és inni. — Az éj csendes volt. —

Szent-István-Társulati ügy.

Társulati újtagok. Pesten: tek. Erdeg Fülöp urad. kormányzó. — Kassai egyházmegyében: nt. Lácza György tályai káplán; t. cz. Szabados János ur. — Szolnokon: t. cz. Pápai János egyházi. — Zselyben: t. cz. Szentiványi Lászlóné asszonyság; t. cz. Barényi Antal ur. — Cseklészen: tek. Kiripolszky Károly h. ügyvéd. — Váczi egyházmegyében: nt. Bugala József mácsai káplán; t. Lendvay Gyula, Szvoboda József és Illek Vincze neven- dékpapok.

Pályázatok.

Győr megyében Rába-Szent-Mihályi anya- egyházban a rendes tanítói állomás megürülvén, az ezen állomásért pályázni ohajtók f. é. mártius 31-kéig folyamodá- suk a szükségelt bizonyítványokkal együtt a hely ple- bánoshoz intézzék.

Győr megyében Kis-Sz.-Miklósi főkegyházban a tanítói állomás megürülvén, kik ezt elnyerni ohajtják f. é. május 31-kéig folyamodásukat a megkívántó bizonyítvá- nyokkal együtt az illető arpási plebánoshoz intézzék.

Grosz Antal.

Győr közép-egyház-ker. alesp. isk. felügyelő.

Moholy helységben (Bács vármegye) egy II-sodik osztálybeli tanítói állomásra f. év. április hó 7-dik napjára pályázat hirdettetik, mellynek javadalma: 200 pfrt., 16 lán- c föld, szabad lakás, fűtés és 2 öl kemény fa. A pályázni ki- vánók okirataikkal ellátva a kitűzött napra a helyszínen je- lenjenek meg.

Kelt Ó-Kanizsán, február hó 10. 1856.

Wagner Tóbiás m. k. kerületi alesperes és iskolai felügyelő.

Martonyos helységben (Bács vármegye) az I-ső osztálybeli tanítói állomásra f. évi április 3-dik napjára pá- lyázat hirdettetik, mellynek javadalmi: 200 pfrt., 30 p. m. kőszter. buza, illendő lakás, két öl tűzi fa, és 300 kéve fű- teni való nád. — A pályázni kívánók okleveleikkel ellátva a kitűzött napra a helyszínen megjelenjenek.

Kelt Ó-Kanizsán február hó 10. 1856.

Wagner Tóbiás m. k. kerületi alesperes és iskolai felügyelő.

A Nyitrai sz. szék által hozott ítéletnek következtében a Mocsónoki tanítói állomás megürült. Az ezen állomást elnyerni kívánók — kik a magyar és tót nyelvet bírják — szükséges bizonyítványokkal ellátva a február hó 25-kére kitűzött esővizsgálatra jelenjenek meg. Ezen állomással következő jövedelem van összekötve: készpénzben 71 frt. 30 kr pp; 50 p. m. tiszta buza; 34 p. m. alatti föld; 2 1/2 kaszás rét; 8 öl. 5 szekér és minden gazdától 2 köteg fa; — ezen kívül minden gazda és zsellértől járó garasok; minden szőlőtől 1 itez must és stóla.

Mocsónokon február hó 7-kén 1856.

Sesaszny József, mocsónoki plebános.

Megjelenik e lap hetenkint egyszer, Szerdán. Előfizethető rá Pesten a Szent-István-társulat ügynökénél; ezkorutca 6-dik száma. 10dd. vagy a szerkesztőségénél. Vidéken a cz. kir. postahivataloknál. Előfizetési díj Budapesten kihordással felévre 1 ft. pp. vidékre postán borítékban televe 1 ft. 20 kr. pp. Nagyobb eső-hirdetés 2 ft. kisebb 1 ft. p. díjert közöltetik. Minden további hirdetésért az előbbi árnak fele fizetendő. A lap szerkesztését illető leve- lek egyszerűen „a Katholikus Néplap szerkesztőségéhez” címmezendők. (Pestén a józsefvárosi plebániában.)

Kiadja a Szent-István-Társulat, felelős szerkesztő SUJÁNSZKY ANTAL.

Pesten 1856. Nyomatja HERZ JÁNOS, országot 6. sz.